

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku

2013/2128(INI)

2.12.2013

MIŠLJENJE

Odbora za industriju, istraživanje i energetiku

upućeno Odboru za regionalni razvoj

o lokalnim i regionalnim posljedicama razvoja pametnih mreža
(2013/2128(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje (*): Marita Ulvskog

(*) Pridruženi odbor – članak 50. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku poziva Odbor za regionalni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. napominje da su pametne mreže rezultat sve važnije uloge sektora informacijskih i komunikacijskih tehnologija u upravljanju mrežom u energetskom sektoru te da je potrebno poticati daljnju suradnju i sinergije između tih sektora, primjerice u pogledu učinkovitog korištenja radijskog spektra diljem Europe i funkcija pametne energije budućeg „Interneta stvari”; poziva Komisiju da poduzme mjere koje su potrebne kako bi se osiguralo usklađeno i učinkovito postavljanje i funkcioniranje pametnih mreža; konstatira da iz takvih sinergija proizlaze ozbiljna pitanja s obzirom na zaštitu podataka i privatnosti, povećanje pristojbi i mogućnost da se operateri energetske mreže nađu u situaciji da moraju kupovati podatke od telekomunikacijskih društava kako bi ispunili svoju temeljnu odgovornost, a to je upravljanje, održavanje i razvoj učinkovitog sustava distribucije električne energije;
2. naglašava da rastući udio obnovljivih energija u europskoj opskrbi električnom energijom zahtijeva razvoj postojeće mrežne i IT-infrastrukture i da je stoga nužno povećanje potpore u području istraživanja i razvoja te opsežna europska standardizacija;
3. naglašava brojne koristi od pametnih mreža u smislu smanjenja emisija stakleničkih plinova, povećanja udjela obnovljive energije i distribuiranja proizvodnje, osiguranja sigurnosti opskrbe kućanstava, stvaranja uvjeta za učinkovitu upotrebu struje u prijevozu, davanja mogućnosti potrošačima da prilagode svoju potrošnju kako bi iskoristili najniže cijene i pritom uštedjeli energiju, povećanja energetske učinkovitosti, štednje električne struje, smanjenja skupih ulaganja u električne mreže upotrebom energije izvan sati najveće potrošnje, jačanja tehnoloških inovacija i razvoja u EU-u, poticanja potrošača da postanu „proizvođači-potrošači” koji proizvode vlastitu energiju i višak prodaju na tržištu ili dobivaju kredit za višak struje te korištenja mjerjenja neto potrošnje električne energije; također ističe da razvoj i upotreba pametnih mreža znatno smanjuje gubitak energije pri prijenosu i distribuciji; ističe da se automatske rekonfiguracije mreže mogu koristiti za sprečavanje ili popravak ispada u radu (sposobnost mreža da same sebe popravljaju); ističe sve prednosti koje se mogu postići uzimajući u obzir njihovu ulogu na križanju energetskih politika i politika o zaštiti okoliša potičući opće kretanje prema sintezi i racionalizaciji zakonodavstva i postojećih ciljeva;
4. naglašava da postavljanje pametnih mreža pruža priliku za poboljšanje konkurentnosti i globalnog tehnološkog vodstva davatelja tehnologija iz EU-a kao što je industrija elektrotehnike i elektronike, koju većinom čine mala i srednja poduzeća.
5. ukazuje na to da su mrežna infrastruktura, upravljanje mrežom i tržišna pravila trenutačno prilagođena zahtjevima i mogućnostima nuklearnih elektrana i elektrana na fosilna goriva te su stoga nedovoljno konkurentni naspram novih tehnologija koje donose obnovljivi izvori energije;
6. poziva Komisiju da poduzme mjere za uklanjanje ključnih prepreka kao što su: nedostatak interoperabilnosti i standarda (standardizirani model „uključi i koristi“ („plug and play“))

doveo bi do smanjenja troškova i također omogućio povezivanje na mrežu malih distribuiranih izvora električne energije (ili aplikacija za male distribuirane izvore); nesigurnost u vezi s ulogama i obvezama prilikom primjene novih pametnih mreža; nesigurnost u vezi s podjelom troškova i koristi, a time i novim poslovnim modelima; otpor potrošača prema sudjelovanju u testiranju; činjenica da cijeli niz regulatornih uređenja u Europi može predstavljati značajnu prepreku za ostvarivanje jednakih rezultata projekta u različitim državama;

7. ističe hitnu potrebu za novom, moderniziranim, pametnom i fleksibilnom energetskom infrastrukturom na svim razinama mreže, osobito za pametnim mrežama kako bi se osigurao fleksibilniji rezervni kapacitet i uravnoveženje kapaciteta energije uključujući mikrokogeneraciju i sustave skladištenja, nove primjene električne energije (primjerice za električna vozila) i programe odgovora na potražnju; naglašava da je prilikom razvoja i modernizacije energetske infrastrukture potrebno osigurati pojačanu međusobnu suradnju operatera distribucijskih sustava, kao i čvrsto, transparentno, koordinirano i rano uključivanje svih zainteresiranih dionika; pozdravlja stavljanje jačeg naglaska na pametne projekte povezane s energijom koji su od općeg interesa u Instrumentu za povezivanje Europe, istodobno žali da su samo dva projekta vezana uz pametnu mrežu uvrštena u tekući dvogodišnji popis; naglašava da se projekti pametnih mreža na razini distribucijskog sustava moraju uzeti u obzir; naglašava da infrastrukturni projekti udovoljavaju kriterijima održivosti i konkurentnosti te moraju biti temelj integriranoga pristupa koji jamči uključivanje operatera prijenosnih sustava; također naglašava važnost razvoja energetskih veza između sjevera i juga na Mediteranu;
8. napominje da je stalna nesigurnost u poslovnom smislu u vezi s aplikacijama za pametne mreže i podjelom troškova i koristi među sudionicima čimbenik koji ograničava privatna ulaganja;
9. naglašava da financiranje još uvijek ima ključnu ulogu u poticanju privatnog ulaganja u projekte istraživanja i razvoja pametnih mreža i pokazne projekte;
10. podsjeća da u većini scenarija Energetskog plana za 2050. pravilna integracija distribuirane obnovljive proizvodnje energije neće biti održiva bez razvoja lokalnih i regionalnih pametnih distribucijskih mreža za električnu energiju, osobito jer stvaraju vezu za izmjenu podataka i opskrbe električnom energijom između lokalnih područja društveno-gospodarskog razvoja, što omogućuje fleksibilno upravljanje i potrebnu pričuvu za te promjenjive izvore električne energije i stoga poziva da se veća važnost prida distribucijskim mrežama; naglašava međutim da je glavni predmet razvoja pametnih mreža učinkovit prijenos energije od mjesta proizvodnje do mjesta konačne potrošnje; ipak dodaje da je dodana vrijednost pametnih mreža utoliko jača kada komuniciraju u širim rasponima, nacionalnim ili čak europskim, jer upravljanje potražnjom električne energije takvog raspona u najširem smislu omogućuje upotrebu nalazišta smanjenja potrošnje (ili nalazišta potrošnje) u većem broju jer je lokalna proizvodnja odviše slaba (ili jaka);
11. poziva na suradnju pri razvoju pametnih mrež na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini; smatra da pametne mreže pružaju važnu priliku za jačanje inovacija, istraživanja i razvoja, stvaranje radnih mesta i konkurenčnost europske industrije na lokalnoj i

regionalnoj razini s posebnim naglaskom na male i srednje poduzetnike;

12. traži od država članica da nastave suradnju i dijele najbolju praksu na forumu CEER-a u vezi s regulacijom nacionalnih operatera distribucijskog sustava; istodobno primjećuje raznolikost organizacije operatera distribucijskog sustava, pri čemu u nekim državama članicama postoji samo jedan operater distribucijskog sustava dok ih druge imaju više od 800, i potiče države članice da bliže surađuju; poziva države članice i Komisiju da dogovore ujednačenu klasifikaciju operatera kako bi se odredilo radi li se o operateru sustava prijenosa, operateru distribucijskog sustava ili kombiniranom operateru;
13. poziva Komisiju da ocijeni je li potrebno predstaviti prijedloge za razvoj i promicanje pametnih mreža u skladu s trećim paketom o unutarnjem energetskom tržištu, koji i dalje moraju biti zajamčeni učinkovitim djelovanjem Komisije, budući da bi to omogućilo uključenost više sudionika na tržištu i ojačalo moguću sinergiju u širenju, razvoju i održavanju u telekomunikacijskim i energetskim mrežama; međutim, ističe da bi te prijedloge trebalo integrirati u racionalizirani regulatorni okvir prema načelima koje je odredila Komisija;
14. poziva Komisiju da poduzme korake kako bi ubrzala postavljanje pametne mreže i kako bi se usredotočila na sljedeće aspekte: poticanje investicija i finansijske poticaje na tom području; razvoj tehničkih standarda; osiguranje zaštite podataka za potrošače; uspostavu regulatornog okvira za pružanje poticaja za postavljanje pametne mreže; jamčenje otvorenog i konkurentnog maloprodajnog tržišta u interesu potrošača; pružanje stalne potpore inovacijama u vezi s tehnologijom i sustavima;
15. ističe da pametne mreže ne bi smjele predstavljati finansijsko opterećenje za potrošače ni regulatorno opterećenje za poduzeća, nego bi im trebale biti od koristi na način da im osiguraju točne i transparentne informacije koje su odmah dostupne i jednostavno se koriste, a koje im omogućuju učinkovito upravljanje njihovom potrošnjom i proizvodnjom energije te da njihovi računi moraju odražavati tu uštedu energije; podsjeća da na odluke korisnika utječu cijene korištenja mreža pa se odgovarajući signal s cijenom može rabiti za ubrzavanje i usklađivanje energetskog prijenosa;
16. ističe ulogu pametnih mreža koja se sastoji u omogućavanju dvosmjerne komunikacije između proizvođača električne energije i potrošača; naglašava da su od temeljne važnosti dobra zaštita osobnih podataka, uključujući zaštitu privatnosti i individualnih sloboda, te lako dostupne informacije za potrošače; napominje da se pametne „brojače“ često zabunom zamjenjuje za pametne „mreže“ i da pametna mreža, uz osiguranje sigurnosti opskrbe, omogućava pametno energetsko tržište dopuštajući promjenu paradigme u načinu proizvodnje i potrošnje energije; poziva na veću evaluaciju ovog područja i daljnje istraživanje zaštite i privatnosti podataka;
17. naglašava potrebu za poboljšanom zaštitom podataka te regulacijom i praksom u vezi s privatnošću u slučaju ugradnje pametnih mjernih sustava; naglašava da je jamčenje zaštite i privatnosti podataka svih pojedinaca i kućanstava spojenih na mrežu obvezno za funkcioniranje i postavljanje pametnih mreža; naglašava da se prikupljeni podaci smiju upotrebljavati samo za osiguravanje sigurnosti opskrbe električnom energijom; poziva države članice da učvrste pravila za zaštitu podataka i podrže prava pojedinaca na tom području;

18. traži od Komisije da izda daljnje smjernice o upotrebi osobnih i neosobnih podataka u vezi s pametnom mrežom u svjetlu revidiranog zakonodavstva EU-a o zaštiti podataka i dogovorenih pravila o vlasništvu i upravljanju tim podacima za operatere distribucijskog sustava, opskrbljivače i druga komercijalna tijela;
19. poziva države članice te regionalna i lokalna tijela da uključe i stvore finansijske poticaje za ulaganja u rješenja informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija kao što su pametne mreže s ciljem stvaranja tržišta za proizvođače-potrošače.
20. naglašava važnost, uzimajući u obzir tehničku sofisticiranost pametnih mreža, informiranja i educiranja korisnika o tome kako postati osviješteni proizvođač-potrošač svjestan mogućnosti takvih mreža, osobito onih mogućnosti koje se tiču povezanosti s pametnim brojačima; naglašava važnost da se takvo podizanje svijesti omogući mladima putem edukativnih programa za učenike u srednjim i strukovnim školama.
21. skreće pozornost na inicijative EIT-a u sklopu Zajednice znanja i inovacija Innoenergy za istraživanje i razvoj u vezi s pametnim mrežama i obukom stručnjaka u tom sektoru; isto tako skreće pozornost, u tom smislu, na novo područje primjene za uspostavu Regionalnih programa za inovacije (RIS), koju je olakšao EIT za razdoblje od 2014. do 2020.;
22. napominje da u ruralnim zajednicama nekih država članica dolazi do nestanka struje i drugih problema zbog slabog održavanja mreža ili nedovoljnih ulaganja; traži od Komisije da ocijeni posebne mjere za osiguranje pristupa pametnim mrežama u ruralnim zajednicama; napominje, međutim, da se unapređivanje i održavanje osnovne energetske infrastrukture mora nastaviti u područjima koja vjerojatno neće biti prioritetna za uspostavu pametne mreže;
23. podsjeća na mandat standardizacije iz 2011. za potporu postavljanju europske pametne mreže koji je trebao trajati do 2012. godine; pozdravlja napredak ostvaren u okviru tog mandata, ali naglašava da je potrebno dalje raditi; traži od Komisije da surađuje s tijelima za standardizaciju kako bi se ubrzalo okončanje njihovog posla i ako je potrebno izdao novi mandat;
24. napominje važnost tematske koncentracije na „gospodarstvo s niskom emisijom ugljika” koju provodi Europski strukturni te investicijski fond, što znači da će 20 % ovih sredstava biti uloženo u prijenos energije, s naglaskom na pametne mreže.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	28.11.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Gante, Robert Goebbels, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Rachida Dati, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Gunnar Hökmark, Ivailo Kalfin, Seán Kelly, Holger Krahmer, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Alajos Mészáros, Markus Pieper, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Ticău
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Carl Schlyter